

Ügyszám: NAIH-798-40/2013/H.

Tárgy: Habostorta E-Commerce Group
Kft. adatkezelése

HATÁROZAT

A **Habostorta E-Commerce Group Korlátolt Felelősségű Társaságot** (a továbbiakban: Kötelezett) (1094 Budapest, Tűzoltó u. 59.) az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

**1.500.000 Ft, azaz egymillió-ötszázezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem, továbbá elrendelem, hogy

- jelöljék meg adatkezelőként a www.nolrandi.hu, www.randivonal.hu, www.randizzon.hu, www.origorandi.hu, www.rtlrandi.hu, www.titkosrandi.hu, www.estrandi.hu, www.blikkrandi.hu, www.viprandi.hu, www.storyrandi.hu és a www.randizol.hu oldalakon elérhető Általános Szerződési Feltételekben (a továbbiakban: **ÁSZF**) a tényleges állapotnak megfelelően a Népszabadság Zrt-t (1034 Budapest, Bécsi út 122-124.), Inform Média Kft-t (4031 Debrecen, Balmazújvárosi út 11.), Origo Média és Kommunikációs Szolgáltató Zrt-t (1073 Budapest, Dob u. 76-78.), Magyar RTL Televízió Zrt-t (1222 Budapest, Nagytétényi út 29.), HarmoNet Internet Kommunikációs és Kiadói Kft-t (1111 Budapest, Bartók Béla út 46. II/19.), Magyar Vendor Informatikai Szolgáltató Kft-t (1036 Budapest, Lajos utca 74-76.), Est Média Group Kft-t (1036 Budapest, Lajos u 74-76.), Ringier Kiadó Kft-t (1082 Budapest, Futó u. 35-37.), SWI Kommunikációs Kft-t (1034 Budapest, Bécsi út 126-128. A. ép. 1. em. 104.), Sanoma Media Budapest Zrt-t (1037 Budapest, Montevideo u. 9.) és a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft-t (8200 Veszprém, Házgyári út 12.) (a továbbiakban: **Partner**), kiemelve továbbá az **adatkezelők döntési jogköreit az adatkezelés folyamatában, részletezve az ÁSZF-ek 14.5. pontjában a személyes adatok Partner részére való átadásának – külön kifejtve az Origo Média és Kommunikációs Szolgáltató Zrt. egyedi hozzáférési jogosultságának – eseteit,**
- a www.nolrandi.hu, www.randivonal.hu, www.randizzon.hu, www.origorandi.hu, www.rtlrandi.hu, www.titkosrandi.hu, www.estrandi.hu, www.blikkrandi.hu, www.viprandi.hu, www.storyrandi.hu és a www.randizol.hu honlapok esetében az elektronikus hirdetések küldéséhez való hozzájárulás beszerzésére vonatkozó gyakorlatát alakítsa át a jogszabályoknak megfelelően, azt mint adatkezelési célt egyértelműen jelölje meg az ÁSZF-ekben, valamint Adatvédelmi szabályzatban, amennyiben viszont nem kívánnak ilyen tevékenységet folytatni a jövőben, távolítsa el az erről rendelkező rendelkezéseket a fent említett szabályzatokból, továbbá
- szüntesse meg az ÁSZF-ek 2.3. pontjában rögzített, az általa üzemeltetett társkereső oldalakra történő regisztrációval más, általa üzemeltetett, nem társkeresési célú honlapok adatbázisaiba történő automatikus regisztrálásra vonatkozó gyakorlatát,
- valamint elrendelem, hogy alakítsa át a „Regisztrációs szabályzat” elnevezésű szabályzatát a jogszabályoknak megfelelően a felhasználók személyes adatai kezelésének szabályait tartalmazó jogszabálynak és jogorvoslati lehetőségeik pontos megjelölése tekintetében.

Egyidejűleg elrendelem jelen határozatnak a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozatban foglaltak végrehajtásáról, annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédese célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH-798/2013. BÍRS. számra.**

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Tényállás tisztázása:

A Hatóság 2013. évi ellenőrzési tervének egyik kitűzött célja internetes honlapok adatkezelésének, regisztrációs folyamatának az érintettek, felhasználók jogainak érvényesülése szempontjából való vizsgálata, különös tekintettel a kiskorúak adatainak kezelésére. Ennek keretében döntött a Hatóság a hazai társskereső oldalak üzemeltetői által folytatott adatkezelés vizsgálatáról.

A www.nolrandi.hu weboldalon végzett regisztráció során a Hatóság megállapította, hogy a honlapon mintegy 500 olyan adatlap található, melyeknél a regisztrált felhasználók életkora 16 év alatti. A Hatóság ezt követően a honlaphoz kapcsolódó ÁSZF és adatkezelési szabályzat áttekintését is elvégezte a személyes adatok kezelése tekintetében.

Fentiekre figyelemmel a Hatóság 2013. április hó 22. napján a Kötelezett adatkezelése tekintetében adatvédelmi hatósági eljárás indításáról döntött az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) és (4) bekezdése alapján.

A www.nolrandi.hu oldalon elérhető ÁSZF 1.10. pontjában adott definíció szerint weboldaluk, melyen a Kötelezett szolgáltatását nyújtja a www.nolrandi.hu oldalon kívül a www.randivonal.hu, www.randizzon.hu, www.origorandi.hu, www.rtlrandi.hu, www.titkosrandi.hu, www.estrandi.hu, www.blikkrandi.hu, www.viprandi.hu, www.storyrandi.hu, www.randizol.hu is, így az adatvédelmi hatósági eljárás ezen oldalak adatkezelésének vizsgálatára is kiterjedt.

A Hatóság ügyintézője (Nagy Daniella néven, felhasználónév: n.daniella) regisztrált a www.randivonal.hu oldalon 2013. március hó 21. napján 14 évesként, mely során megismerhetőek voltak a kifogásolt adatlapok. A személyes adatok kezeléséhez adott jognyilatkozat érvényességéhez a törvényes képviselő beleegyezését vagy utólagos jóváhagyását a Kötelezett nem kérte. Felvetődött továbbá, hogy a Kötelezett által kezelt honlapok szabályzatai nem felelnek meg az adatvédelmi követelményeknek, így az oldalakra történő regisztrációhoz a Kötelezett az érintett honlapokon elérhető ÁSZF-ek 2. pontjában a 14. életév betöltését támasztotta feltételként, továbbá nem ad minden esetben lehetőséget a Kötelezett a honlapra regisztráló felhasználóknak arra, hogy külön jognyilatkozattal járulhassanak hozzá az elektronikus hirdetésküldéshez, az a regisztrációval automatikus. Nem volt továbbá egyértelmű az ÁSZF-ek 14.5. pontjában jelzett, a Partnerek részére történő adattovábbítás célja, valamint a „vállalatcsoport” kifejezés jelentése. Nem volt tisztázott a vizsgált honlapokon elérhető szabályzatokban szolgáltatóként említett társaságok adatkezelésben betöltött szerepe, valamint „ügyfélszolgálati partnerükként” megjelöltek kiléte sem.

Fentiekre figyelemmel a Hatóság a NAIH-798-2/2013. ügyiratszámú, 2012. április hó 22. napján kelt végzésével felhívta a Kötelezettet arra, hogy a tényállás tisztázása érdekében adjon tájékoztatást a feltárt adatkezelési hiányosságok tekintetében, valamint igazolja a szabályzatokban felsorolt társaságokkal való együttműködésének módját.

A Kötelezett beadványában a következő tájékoztatást adta:

A felsorolt oldalakon regisztrált 16 éven aluli felhasználókat külön levélben értesítették és kérték, hogy írásbeli nyilatkozatban igazolják a törvényes képviselő regisztrációhoz történő beleegyezését, illetőleg utólagos jóváhagyását. Figyelmeztették továbbá a felhasználókat, hogy akik a felhívás ellenére nyilatkozatukat nem csatolják, haladéktalanul törlik az adatbázisból. Előadta, hogy a személyes adatok továbbítására kizárólag abban az esetben kerül sor, amikor társaságuk és az érintett Partner (minden társoldal esetében más) között létrejött együttműködési megállapodás közös megegyezéssel megszüntetésre kerül. Ezen adattovábbítás célja állítása szerint az, hogy az adott oldalon regisztrált felhasználók vonatkozásában a Partnerek a társkereső szolgáltatást a felhasználók hozzájárulásának függvényében továbbra is biztosítani tudják, azonban ilyen jellegű adattovábbításra eddig nem került sor. Tájékoztatása szerint a „vállalatcsoport” elnevezés a Kötelezett mai működési struktúráját tekintve már nem pontos, ezért ezt az ÁSZF-ekből eltávolítják. A „vállalatcsoport” elnevezésnek az ÁSZF-ek 1.10. pontjaiban felsorolt oldalak esetében volt jelentősége, azonban mivel már az itt felsorolt társoldalakat is a Kötelezett üzemelteti, ez már nem helytálló.

A Kft. és a Zrt. az ÁSZF 14.1. pontjában jelzettek szerint adatfeldolgozó tevékenységet látnak el, így a részükre történő adattovábbítás célja az adatfeldolgozás. Az erre vonatkozó megállapodásokat beadványához csatolta. Tájékoztatása szerint a NAIH-798-2/2013. ügyiratszámú végzésben felsorolt Partnerek adatkezelési, adatfeldolgozó tevékenységet nem végeznek a vizsgált társkereső oldalakon.

Állítása szerint a regisztrációs oldalon található első „checkbox”-ot kipipáló érintetteket olyan szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal keresik meg, melyek a szolgáltatás nyújtásához kapcsolódnak, az abban való részvételt ösztönzik, hirdetik, pl: nyereménnyel motiváltan regisztrációra, személyes sikertörténetek elküldésére biztatják az érintetteket, vagy a hét társkeresőjének történő jelentkezésre kínálnak lehetőséget, mely a kezdőlapra történő megjelenést jelent. Az „ügyfélszolgálati partner” elnevezést szintén feleslegessé válnak tartja, hiszen korábbi gyakorlatukkal ellentétben nem dolgoznak együtt ügyfélszolgálati tevékenységet végző partnerekkel, az oldalon zajló beszélgetéseket moderátoruk ellenőrzi, a vele kötött megállapodást beadványukhoz

csatolták. Előadta továbbá, hogy a moderátor adatkezelési, adatfeldolgozó tevékenységet nem végez, részére adatokat semmilyen formában nem továbbítanak.

A Hatóság NAIH-798-4/2013. ügyiratszámú végzésében felhívta a Kötelezettet azon fenti állításának – együttműködési megállapítások másolati példányainak benyújtásával történő – alátámasztására, miszerint személyes adatok továbbítására kizárólag abban az esetben kerül sor a fent felsorolt Partnerek (minden oldal esetében más) részére, amennyiben a közöttük létrejött együttműködési megállapodás közös megegyezéssel megszüntetésre kerül.

Tekintettel arra, hogy a regisztrációk során azt tapasztalta a Hatóság, hogy abban az esetben is érkeznek hírlevelek a megadott e-mail címre, ha a regisztráció során nem járult hozzá a felhasználó az ilyen jellegű levelek küldéséhez, e probléma okának megválaszolására is felhívta a Hatóság a Kötelezettet.

A Kötelezett újabb beadványában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a korábbi jelzésre tekintettel törölték a 16 éven aluli felhasználókat, így már nincs az oldalon olyan 16 éven aluli felhasználó az oldalon, aki nem rendelkezik törvényes képviselője hozzájárulásával. Előadta továbbá, hogy fenntartják a Partnerek részére történő adattovábbítás vonatkozásában tett korábbi nyilatkozatukat, az együttműködési megállapodásokat anonimizált formában, az üzleti titkot tartalmazó részek kitarásával beadványukhoz becsatolták. Állítása szerint ezen vállalkozások az üzemeltetett honlapok vonatkozásában adatkezelési tevékenységet nem végeznek, az azokban jelzett adattovábbítások előtt a felhasználók hozzájárulását kérik, azonban ilyen jellegű adattovábbításra eddig nem került sor.

Előadása szerint a felhasználók hozzájárulását a különböző marketing, promóciós és hírlevelekre tekintettel tiszteletben tartják, ennek igazolására beadványukhoz csatolták annak a 3 oldalnak a képernyőmentését, ahol a felhasználók a különböző hírlevél és egyéb értesítési preferenciáikat, hozzájárulásaikat be tudják állítani. Tájékoztatása szerint a fenti beállításoktól függetlenül a felhasználók kizárólag az előfizetésük állapotával, a prémium előfizetésekhez kapcsolódó sikeres fizetések megtörténtével, a regisztráció állapotával és a regisztráció aktiválás megtörténtével kapcsolatos értesítő üzeneteket kapják meg. Ezek az üzenetek jellegüknél fogva a szolgáltatás igénybe vételével kapcsolatosak és társaságuknak a polgári jogi szerződésekre vonatkozó kötelezettségeinek teljesítését szolgálják.

A megküldött együttműködési megállapodásokból készített kivonatok szerint a Kötelezett tulajdonában és gondozásában lévő www.randivonal.hu oldal mintájára, annak társkereső adatbázisát alapul véve hozták létre a Partnerekkel együttműködve a társoldalakat. A megállapodásokban rögzítették, hogy az adott társoldalon regisztráló felhasználókat külön jelzéssel kell nyilvántartani annak érdekében, hogy azok hírlevéllel vagy bármely célzott módon elérhetőek legyenek a Randivonal rendszerétől, adatbázisától függetlenül. Rendelkeztek továbbá – az egyes megállapodásokban némileg eltérő módon – az így létrejövő felhasználói adatbázis sorsáról is. Valamennyi megállapodás határozott időre szólt, azonban ennek leteltét követően rögzítették, hogy az átalakul határozatlan idejűvé, amennyiben valamelyik fél egyoldalú írásbeli nyilatkozattal meg nem szünteti azt.

A Hatóság a tényállás további tisztázása érdekében 2013. augusztus hó 5. napján kelt, NAIH-798-6/2013/H. ügyiratszámú végzésében megkereste a Kötelezettet, annak érdekében, hogy adjon tájékoztatást a megküldött együttműködési megállapodások kapcsán arról, hogy milyen kötelezettségeket vállalnak a Kötelezettel szerződő Partnerek az oldal üzemeltetésében, a szolgáltatás nyújtásában, ugyanis a megállapodások ezen része nem került kiadásra a Hatóság részére. Az Origo Média és Kommunikációs Szolgáltató Zrt-vel (a továbbiakban: Origo) kötött szerződés áttekintése során megfigyelhető volt, hogy a többi Partnerrel kötött megállapodásban

fellelhető megoldásoktól merőben eltérően, az Origo online adatbázis kapcsolattal hozzáférhet a hírlevelekre feliratkozottakhoz. Ezentúl a Kötelezett köteles negyedévente CD adathordozón az Origo részére átadni a www.origorandi.hu oldalon keresztül regisztrált felhasználók adatait is. Felmerült, hogy ez csupán egyedi eset, vagy valamennyi társoldal esetében fennáll ez a gyakorlat, vagyis hozzáférhetnek-e a hírlevelekre feliratkozottak személyes adataihoz az egyes társkereső oldalak esetében a Partnerek, illetve hozzáférhetnek-e a Kötelezettel közösen üzemeltetett oldalon keresztül regisztrált felhasználók adataihoz, illetve amennyiben igen, akkor azt milyen gyakorlati módszerrel oldják meg.

Egymásnak ellentmondó tájékoztatást adott a Kötelezett az együttműködési megállapodások közös megegyezéssel történő megszüntetése esetében bekövetkező felhasználói adatok átadásával kapcsolatban, hiszen az érintettek külön hozzájárulásához köti ezt a momentumot mindkét beadványában, míg a Partnerekkel kötött megállapodások szerint a Partner köteles e-mailben tájékoztatni a felhasználókat, viszont a szabályzatban ezektől eltérően egy harmadik rendelkezés található, nevezetesen a felhasználó az ÁSZF elfogadásával hozzájárul az adatok átruházásához. Ezen ellentmondás feloldásán kívül a Hatóság annak tisztázására is felhívta a Kötelezettet, hogy milyen szerepe van a www.randivonal.hu oldal üzemeltetésében a Népszabadság Zrt-nek, hiszen az ÁSZF 1.9. pontja szerint a „Mi” kifejezés alatt őket is érteni kell, holott tájékoztatásuk szerint 100 %-os tulajdonukban és kezelésükben áll a honlap. További pontosítást kért még a Hatóság atekintetben, hogy kiket is értenek vállaltcsoportjuk alatt.

A vizsgálat tárgyát képező honlapokon elérhető ÁSZF-ek és Adatvédelmi tájékoztatók áttekintése, valamint a Kötelezett nyilatkozatai és az eljárás során becsatolt dokumentumok megvizsgálása során a Hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a tényállás teljes körű tisztázása érdekében szükséges a Partnerek, így a Népszabadság Zrt., Inform Média Kft., Origo Média és Kommunikációs Szolgáltató Zrt., Magyar RTL Televízió Zrt., HarmoNet Internet Kommunikációs és Kiadói Kft., Magyar Vendor Informatikai Szolgáltató Kft., Est Média Group Kft., Ringier Kiadó Kft., SWI Kommunikációs Kft., Sanoma Media Budapest Zrt. és a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft. ügyfélként való bevonása az eljárásba. A Hatóság a tényállás felderítése érdekében nyilatkozatra szólította fel az új ügyfeleket arról, hogy ki minősül adatkezelőnek a Kötelezettel közösen létrehozott társkereső oldalain, illetve azok üzemeltetésében, a szolgáltatás biztosításában miként vesznek részt, megismerik-e az egyes társkereső oldalakra regisztrálók személyes adatait, amennyiben igen, azt milyen módszerrel teszik, mely adatokhoz, milyen célból férnek hozzá és továbbítják-e azokat harmadik személy részére. Tájékoztatást kért a Hatóság továbbá az ÁSZF több pontjának értelmezéséről, így arról, hogy milyen adatbázisba kerülnek a felhasználók személyes adatai a Kötelezettel megkötött együttműködési megállapodások közös megegyezéssel történő megszűnése esetében, mit kell érteni az ÁSZF-ek 14.2.4. pontjában említett „vállalatcsoport” kifejezés alatt, milyen hírlevelet küldenek a 14.3. pont alapján, ki minősül „ügyfélszolgálati partnernek” a 14.4. pontban, milyen célból kérnek hozzájárulást a 14.5. pontban a regisztrációs formanyomtatvány kitöltésével, milyen célból férhetnek hozzá a regisztrált felhasználók adataihoz a 14.6. pontban felsorolt személyek és mit takar a „feldolgozott adatforma” a 14.7. pontban.

A Kötelezett 2013. augusztus hó 27. napján kelt nyilatkozatában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az online adatbázis kapcsolatra vonatkozó lehetőség csak az Origo-val megkötött együttműködési megállapodásban szerepel, a valóságban azonban nem folytatnak ilyen gyakorlatot. Előadásuk szerint a Partnerek a Kötelezett által kezelt személyes adatokhoz nem férhetnek hozzá, továbbá az egyes partnerekkel együtt üzemeltetett oldalak ÁSZF-jeiben társaságukon kívül minden esetben az adott partner is feltüntetésre kerül, mint adatkezelő. A Hatóság adattovábbításra vonatkozó kérdését így azért sem találták értelmezhetőnek, mert a felhasználók a regisztrációjukkal a partnereket is adatkezelőként fogadják el. Állításuk szerint adattovábbítást csak a felhasználók külön hozzájárulása alapján végeznek, az ÁSZF 14.5. pontjában jelzett továbbítás – tekintve, hogy társaságukhoz nem tartozik vállalatcsoport, az pontatlan megfogalmazás volt csupán – csak az

adattfeldolgozók (..... Kft. és Zrt.) részére való adattovábbítást jelenti, az együttműködési megállapodásokba foglalt rendelkezések a gyakorlatban nem érvényesülnek. Ugyanígy az együttműködési megállapodások megszűnése esetére kikötött adattovábbítás, adatbázis átruházás sem valósult még meg egyik partnerük esetében sem, de tájékoztatásuk szerint ilyen esetben is be kell szerezniük a felhasználók hozzájárulását, ahogy arról az Adatvédelmi szabályzatuk vonatkozó része rendelkezik is. A Kötelezett az együttműködési megállapodások hiányzó, az adatbázisok hasznosításáról rendelkező oldalainak megküldésével eleget tett a végzésben előírtaknak, azokból kiolvasható, hogy a Partner adatbázisába kerülnek át a szerződés megszűnésének esetében a társoldalon keresztül regisztrált felhasználók személyes adatai, továbbá ennek megtörténtéről a Partner köteles e-mailben tájékoztatni az érintetteket. Tájékoztatásuk szerint a Népszabadság Zrt. semmilyen módon nem vesz részt a www.randivonal.hu oldal üzemeltetésében, vagy a Kötelezett birtokába került személyes adatok kezelésében. Előadták, hogy az ÁSZF-ben jelettek ellenére vállalatcsoport nem tartozik társaságukhoz, az elnevezés téves volt, az valószínűleg a Kft. és Zrt-re vonatkozhatott, akik adattfeldolgozó tevékenységet látnak el, társaságukkal tulajdonosi összefonódásban nem állnak.

A Kötelezett 2013. szeptember hó 4. napján kelt újabb beadványában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy mind a www.randivonal.hu, mind a társoldalak esetében törölték a vállalatcsoportra és ügyfélszolgálati partnerekre vonatkozó, az eljárás során vizsgált hivatkozásokat az ÁSZF 14.2.4., 14.4., 14.5., 14.6. és 17.1. pontjaiból, valamint kijavították a felhasználók személyes adatai kezelésének szabályait tartalmazó jogszabályra, valamint a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó tájékoztatásukat a 14.10. pontban. A módosított ÁSZF-ekről a felhasználókat minden oldalon értesítették is. Előadták továbbá, hogy a Partnerekkel együtt üzemeltetett oldalakon található ÁSZF-ek 14.5. pontja eddig is minden esetben tartalmazta azt, hogy a felhasználók hozzájárulnak az adott Partner részére történő adattovábbításhoz, ezért ezt a rendelkezést nem módosították.

Tekintettel arra, hogy sem a Kötelezett válaszbeadványai, sem a csatolt melléletek nem voltak elegendők a tényállás teljes körű felderítésére, a felmerült ellentmondások feltárására, ezért a Hatóság szükségesnek tartotta helyszíni ellenőrzés és szemle (a továbbiakban: ellenőrzés) lefolytatását a Kötelezett székhelyén, melyet NAIH-798-32/2013/H. ügyiratszámú végzésével 2013. szeptember hó 17. napjára tűzött ki.

A 2013. szeptember hó 17. napján megtartott ellenőrzésen a Kötelezett ügyvezetője előadta, hogy a www.randivonal.hu oldalt 2000-ben vásárolták egy magánszemélytől, ekkor csupán 10.000 felhasználóval rendelkezett a weblap, mára azonban a társoldalakkal együtt Magyarország piacvezető társkereső portáljává vált, ahogy a honlapjukon is hirdetik, több mint 2 millió párkeresővel álltak már kapcsolatban.

Elmondása szerint a társkereső szolgáltatás nyújtása során az igényességre helyezik a hangsúlyt, a 35-40 éves korosztály az igazi célközönségük, akik komoly kapcsolatra, házasságra vágnak, ezen igényeknek próbálnak eleget tenni, ösztönözve a felhasználókat adatlapjaik minél pontosabb és teljesebb kitöltésére.

A társkereső oldalakon kívül a www.brands.hu, valamint a www.klassz.hu webáruházak keretében online kereskedelemmel is foglalkoznak, valamint két kuponos oldalt is üzemeltetnek, a www.citybrands.hu-t és a www.liners.hu-t.

Tapasztalataik szerint a párkeresők általában két úton jutnak el a társkereső oldalakhoz: a google-ben rákeresve a „társkereső” szóra, vagy az egyébként általuk látogatott honlapokon található linkre kattintással. Ezen utóbbi elérés gazdasági hasznosítása érdekében hozták létre több jelentős látogatottságú oldal tulajdonosával együttműködve az eredeti www.randivonal.hu oldal „klónjait”. Ezek gyakorlatilag egy-egy kapuként szolgálnak az egységes központi adatbázishoz. A különböző

társoldalakon regisztrált felhasználókat ugyan külön jelzéssel látják el a Partnerekkel való elszámolás érdekében, de végső soron egy adatbázisban található valamennyi társkereső oldaluk felhasználója.

Tájékoztatásuk szerint a portálokat folyamatos moderálással üzemeltetik, ami azt jelenti, hogy 24 órán belül minden regisztrációs adatlapot megvizsgálják, melyek csak ezt követően kerülnek ki az oldalra, továbbá minden profilmódosítást is moderátornak kell előzetesen jóváhagynia. Állításuk szerint a felhasználók üzenetváltásait nem látják, azonban jelzésre ki tudják vizsgálni a panaszokat (külön bejelentés gomb van). A hagyományosan megadott adatok vizsgálatán felül, ma már a google képkeresőjét használva ki tudják szűrni a nem saját fényképeket, ezáltal is valós képet adva a társkeresőkről. Tapasztalataik szerint az általuk üzemeltetett oldalakon nem annyira jellemző a pedofil vagy hasonló visszaélés.

Az oldalak adatkezelőjeként a Habostortát jelölte meg a Kötelezett képviselője, álláspontja szerint az egyes partnerek abban az esetben válhatnak adatkezelővé a felhasználók adatai tekintetében, ha valamilyen külön feliratkozásra, egyedi szolgáltatásra nyújtanak lehetőséget az adott társoldalon (pl. Origo hírlevélre való feliratkozás).

Az Origo speciális, a többi Partnertől eltérő hozzáférési lehetőségének indokára vonatkozó kérdésére válaszolva a Kötelezett képviselője előadta, hogy ez a pont valószínűleg a Partner kérésére került bele az együttműködési megállapodásba, de eddig ilyenre nem került sor sem CD formátum, sem online adatátadás keretében. Azonban azt elismerte, hogy a szerződésben foglalt rendelkezés értelmében, ha erre az Origo részéről igény merülne fel, teljesíteniük kellene a kérést.

Tájékoztatásuk szerint az inaktívvá váló felhasználók meghatározott idő múlva automatikusan „hibernálásra” kerülnek, de ezt a felhasználó saját maga is beállíthatja a profilbeállítások között. Ez az állapot hasonlít egy, a levelezőrendszerekben használatos „szabadságértésítéshez”, egy automatikus válasz érkezik ilyenkor a levél küldőjének. A felhasználó törölheti magát a saját adatlapján keresztül, valamint kérheti azt az ügyfélszolgálatra írt levelében is. A profil törlését eredményezi a kitiltás is. Ezekben az esetekben a törléssel az adatok nem állíthatók többé helyre.

Bemutatásra került a www.randivonal.hu oldal admin elérési oldala is, ahol például a moderálást tudják elvégezni, de itt lehet rákeresni az egyes profilokra is. Tájékoztatásuk szerint az egyes adatlapoknál nem lehet látni azonban, hogy ki milyen hírlevélre iratkozott fel, vagy mely hírlevélről kívánt leiratkozni, azt az egyes adatbázisokban külön-külön lehet ellenőrizni.

Véleményük szerint a www.randivonal.hu oldal ÁSZF-jének 1.9. pontjában a Népszabadság Zrt-re való utalás egy korábbi akció, nyereményjáték kampány miatt maradhatott benne a szövegben figyelmetlenségből, amit bizonyít az is, hogy az ott található hivatkozás, mely az ÁSZF 13. pontjára utal, adott vonatkozásban nem értelmezhető.

Tájékoztatásuk szerint az ÁSZF 14.1. pontjában jelzett ajánlórendszer tulajdonképpen a felhasználó által beállított preferenciák szerinti – a rendszer által elvégzett – szűrést jelenti, az oldalra belépve ajánl a rendszer eszerint felhasználókat.

A Hatóság képviselőjének azon kérdésére, miszerint mi az oka annak, hogy bizonyos Partnerek a felhasználói adatbázis %-át, illetve bizonyos esetekben a %-át megkapják abban az esetben is, ha a Partner mondja fel az együttműködési megállapodást, a Habostorta képviselője azt a választ adta, hogy természetesen erre egyrészt abban az esetben kerül sor, amikor a Partner tovább kívánja üzemeltetni a társkereső oldalt, másrészt az egy teljesen megszokott piaci magatartás, hogy ilyen esetben a létrejött adatbázisra igényt tart a másik fél, hiszen a befektetett pénzének ez az egyik eredménye. A fennmaradó %, ahol sikerült kiharcolni, visszatartó erőként került be a

szerződésbe, hogy meggondolja a „szakítást” a Partner, hiszen ebben az esetben jelentős számú felhasználó adataitól esik.

Előadásuk szerint ügyfélszolgálati partnerre való hivatkozás az ÁSZF-ben azért szerepel, mert volt egy call center partnerük, nevezetesen az Kft., akik még a tavalyi évben ellátták az ügyfélszolgálati feladatokat, azonban idéntől kezdve cégen belül oldják ezt meg, kimenő hívások nincsenek, napi 10-15 kérdés érkezik általában.

Arra vonatkozó kérdésre, miszerint a regisztrációs oldalukon található „elfogadom, hogy a [...] (adott társoldal neve) szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal kapcsolatban megkeressen” elnevezésű „checkbox” milyen célra szolgál, nem tudtak válaszolni, azt a tájékoztatást adták, hogy nem tartják valószínűnek, hogy lett volna ilyen megkeresésre példa, inkább előzetes, minden eshetőségre való felkészülést jelent, hogy ha szükség lenne rá, meglegyen a kellő hozzájárulás.

Állításuk szerint személyes adatokat, e-mail címeket nem adnak ki a hirdetőiknek, hírlevél-kampányt kezdeményező partnereiknek, a kiválasztott felhasználók e-mail címére ők maguk küldik ki a hírleveleket, reklámokat.

Tájékoztatásuk szerint külön adatbázist alkotnak a társkereső oldalak, külön a www.brands.hu, a www.citybrands.hu, a www.klassz.hu és a www.liners.hu, a Habostorta hírlevél, valamint az Eszter hírlevele, de ezek mind szinkronizálva vannak egymással. A hírlevélre feliratkozottak száma az egyes oldalakon:, összes regisztrált száma: A kiküldött hírleveleik alján található linken keresztül van lehetőség a leiratkozásra, továbbá az ügyfélszolgálatra küldött e-mail útján is jelezhetik a felhasználók ilyen irányú igényüket.

A Hatóság képviselője a Kötelezett által üzemeltetett társkereső oldalakon további regisztrációkat végzett a hírlevelekkel kapcsolatban észlelt problémák feltárására, mégpedig 2013. május hó 30. napján Szegedi Norbert (felhasználónév: szegednorbi) néven a www.randivonal.hu és 2013. augusztus hó 05. napján Nagy Dávid (felhasználónév: bigdavid), valamint Tóth István (felhasználónév: tothistvan80) néven a www.nolrandi.hu oldalon. A Hatóság képviselői az ellenőrzésen választ szerettek volna kapni az előzőekben felsorolt, illetve az n.daniella felhasználónéven létrehozott regisztrációk során – a Kötelezett hírlevélküldési gyakorlata kapcsán – felmerült problémákkal kapcsolatban. Így pl. miként fordulhatott elő az, hogy a 16 éven aluli személyként elvégzett regisztrációs e-mail címre (n.daniella@citromail.hu) a profil törlése, illetve a hírlevél alján található link általi leiratkozást követően is érkezik levél az Eszter hírlevele elnevezésű Habostorta hírlevélről, illetve miért hoz létre automatikusan regisztrációt a rendszer a www.brands.hu oldalon a Habostorta által üzemeltetett társkereső oldalakra történő regisztráció során (bigdavid@citromail.hu és szegednorbi@citromail.hu). Az első kérdésre azt a választ adta a Habostorta képviselője, hogy a rendszerben csak a Kvízkirály elnevezésű hírlevélről látszik leiratkozási kérelem, az Eszter hírlevélről nem. A másik probléma fennállásának kiderítésére regisztrációt hozott létre az ügyfél képviselője, melynek során nem érkezett a www.brands.hu oldalon létrehozott automatikus regisztrációról értesítés a hatósági ellenőrzés ideje alatt. Mindazonáltal előadták, hogy a Habostorta hírlevélnek, valamint az Eszter hírlevélnek a megfelelő hozzájárulás megadása („checkbox” kipipálása) nélkül nem kellene érkeznie.

Tájékoztatásuk szerint minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy a felhasználók csak azokat a hírleveleket kapják, amelyre tényleg feliratkoztak, és ha le kívánnak iratkozni valamelyikről, akkor ez a kívánságuk teljesüljön is.

Az ellenőrzésen tapasztaltak és az ott átvett dokumentumok alapján a tényállás további felderítése érdekében a Hatóság NAIH-798-37/2013/H. ügyiratszámú végzésében további kérdések tisztázását tartotta szükségesnek. Így annak indokolását, hogy miért érkezik az n.daniella@citromail.hu e-mail

címre azután is „Eszter hírlevele” elnevezésű, Kötelezett által küldött hírlevél, miután a korábbi levél alján található linkre kattintva a rendszer sikeres leiratkozásról jelzett vissza (melynek igazolására csatolásra került a postafiókba érkezett hírlevél, melynek alján szerepelt az említett link), illetve mi az oka annak, hogy a szegednorbi@citromail.hu e-mail címmel a www.randivonal.hu oldalon, valamint a bigdavid@citromail.hu e-mail címmel a www.nolrandi.hu oldalon létrehozott regisztrációkkal szinte egy időben, automatikus regisztrációt hozott létre a rendszerük a www.brands.hu oldalon úgy, hogy egyik esetben sem iratkozott fel semmilyen hírlevélre a Hatóság fenti regisztrációkat végző képviselője (a regisztrációról kapott értesítő levél csatolásra került). Annak megválaszolására is felhívta a Hatóság a Kötelezettet, hogy milyen felhatalmazás alapján küldi ki a Habostorta hírleveleit, azok a regisztrációval automatikusan érkeznek a megadott e-mail címre, vagy más módon szerzik be a szükséges hozzájárulást. Továbbra is várta a választ a Hatóság arra a kérdésre, hogy milyen hírlevelek küldésére vonatkozó hozzájárulást eredményez a regisztrációs oldalukon található „elfogadom, hogy a [...] (adott társoldal neve) szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal kapcsolatban megkeressen” elnevezésű „checkbox” kipipálása.

A Kötelezett 2013. október 9. napján kelt beadványában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy mind a Habostorta (Kvízkirály), mind az Eszter hírlevele az ÁSZF 14.4. pontja alapján kerül kiküldésre, azok az oldallal kapcsolatos tájékoztatásokat, illetve társaságuk ajánlatait tartalmazzák. A megküldött képernyőmentések alapján azt állapították meg, hogy a leiratkozást a Hatóság képviselője nem az Eszter hírleveléről, hanem a Habostorta (Kvízkirály) hírlevélről tette meg, ezért került továbbra is kiküldésre az Eszter hírlevele. Előadták továbbá, hogy az Eszter hírlevelére történő feliratkozás lehetősége technikai hiba következménye volt, valamint hogy társaságuk döntött az Eszter hírlevelére történő feliratkozási lehetőség 2013. szeptember hó 26-án történő megszüntetéséről.

Tájékoztatásuk szerint a www.randivonal.hu oldal módosított ÁSZF-jének 2.3. pontja alapján a felhasználók tudomásul veszik, hogy 2013. április hó 18. napját követően megtett regisztrációjukkal a Kötelezett által működtetett valamennyi szolgáltatáshoz, illetve honlaphoz tartozó adatbázisba is regisztrálásra kerülnek. Így az általuk üzemeltetett www.brands.hu oldalra is így jött létre az automatikus regisztráció a végzésben említett esetekben, azonban állításuk szerint hírlevél feliratkozás nem történt és nem is küldtek hírlevelet senkinek. Elmondásuk szerint jelenleg már csak a társkereső partneroldalak adatbázisába történik automatikus felvétel.

Állításuk szerint minden esetben ők maguk küldik ki a hírleveleket, e-mail listákat nem továbbítanak szerződő partnereik felé, hírlevelet pedig csak annak továbbítanak, aki arra feliratkozott. Mivel ezekből a hírlevelekből alig van társaságuknak bevétele, illetve marketing értékük is elhanyagolható, ezért a hírlevél feliratkozásokat mind a www.randivonal.hu oldalon, mind a társoldalakon leállították. Az eddig feliratkozottak a hírlevelek alján található linkre kattintva tudnak leiratkozni.

Arra a kérdésre, hogy milyen hozzájárulást eredményez a regisztrációs oldalukon található „elfogadom, hogy a [...] (adott társoldal neve) szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal kapcsolatban megkeressen” elnevezésű „checkbox” „kipipálása”, azt a választ adták, hogy olyan egyszeri üzenetek kerültek kiküldésre ezáltal, amik ténylegesen társkereséssel kapcsolatos ajánlatok voltak, pl a főző randi nevű kezdeményezésük, rendszeres levélkiküldést azonban nem eredményezett. Tekintettel arra, hogy ilyen jellegű kiküldést nem terveznek, ezt a részt („checkbox”-ot) eltávolították a regisztrációs oldalról.

A Partnerek által küldött nyilatkozatok szerint nem tekintik magukat adatkezelőnek a www.randivonal.hu klónjaiként létrehozott társkereső oldalakon. Tájékoztatásuk szerint ugyan az egyes domain nevek az ő tulajdonukban vannak, az említett weblapok üzemeltetését teljes egészében a Kötelezett végzi. A Partnerek az együttműködési megállapodásokban részletezett arányban részesednek a társkereső oldalak által termelt bevételből, őket a szerződések alapján csupán saját portáljaikon történő reklámozási kötelezettség terheli. Tekintettel arra, hogy a

megkötött együttműködési megállapodások hatályban vannak, az azokban jelzett adatbázis átadásokra még egyetlen esetben sem került sor, a szerződések hatálya alatt a Kötelezett által kezelt személyes adatokat nem ismerik meg, nem férnek hozzá és így azokat továbbítani sem tudják, erre való jogosultságot nem is tartalmazzák a megállapodások. Az Origo nyilatkozata szerint a Kötelezettel kötött együttműködési megállapodás alapján jogosultak a www.origorandi.hu oldalon keresztül regisztrált felhasználók adatait tartalmazó adatbázist lekérdezni, mely esetben a Kötelezett köteles az adatbázis másolatát részükre CD-n átadni, azonban ilyen adatbázis átadásra állításuk szerint a szerződés létrejötte óta nem került sor.

A Kötelezett a nyilatkozatainak megfelelően először felszólította a 16 éven aluli regisztrált felhasználókat a hiányzó hozzájárulások beszerzésére, majd az erre kitűzött határidő leteltével törölte őket adatbázisából, valamint 16 évre módosította az ÁSZF-ek 2.1. pontját a jogszabályoknak megfelelően. Az eljárás során a felmerült problémák rendezése érdekében több ízben is módosította az ÁSZF-et, így kivette belőle a szolgáltatás „vállaltcsoportjuk” többi tagjának weboldalával való összekapcsolásáról rendelkező 14.2.4. pontot, a 14.4. pont második bekezdéséből az „ügyfélszolgálati partnerre” való utalást, a 14.6. pontból eltávolította a személyes adatokhoz indokolatlanul hozzáféréket, valamint kijavította a 14.10. pontban a felhasználók személyes adatai kezelésének szabályait tartalmazó jogszabálynak és jogorvoslati lehetőségeik pontos megjelölését. A www.randivonal.hu oldal ÁSZF-jének 14.5. pontjából kivette a személyes adatok „vállaltcsoportjuk” részére való átruházására vonatkozó hozzájárulást. Elkészítette továbbá az Infotv. alapján új Adatvédelmi szabályzatát, valamint arra hivatkozással, hogy elenyésző mértékű profit származik a hírlevélküldésből, megszüntette mind az első regisztrációs oldal első „checkbox”-át, mind a második regisztrációs oldal hírlevél-feliratkozási lehetőségeit eltávolították, a hírlevél feliratkozásokat leállították.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,*

7. pontja értelmében *„hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,*

9. pontja szerint *„adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtatja”;*

10. pontja szerint *„adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”,*

11. pontja értelmében *„adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele”.*

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: *„(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.*

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés)."

Az Infotv. 6. § (3) bekezdése szerint *„a 16. életévét betöltött kiskorú érintett hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása nem szükséges”.*

Az Infotv. 17. § (2) bekezdése értelmében *„A személyes adatot törölni kell, ha*

a) kezelése jogellenes

[...]

d) az adatkezelés célja megszűnt, vagy az adatok tárolásának törvényben meghatározott határideje lejárt.”

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 6. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„ha külön törvény eltérően nem rendelkezik, reklám természetes személynek mint reklám címzettjének közvetlen megkeresése módszerével (a továbbiakban: közvetlen üzletszerzés), így különösen elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű más egyéni kommunikációs eszköz útján – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – kizárólag akkor közölhető, ha ahhoz a reklám címzettje előzetesen egyértelműen és kifejezetten hozzájárult.”*

A Grt. 6. § (2) bekezdése kimondja, hogy *„hozzájáruló nyilatkozat bármely olyan módon tehető, amely tartalmazza a nyilatkozó nevét, illetve – amennyiben a reklám, amelyre a hozzájárulás vonatkozik, csak meghatározott életkorú személyek számára közölhető – születési helyét és idejét, továbbá azoknak a személyes adatoknak a körét, amelyek kezeléséhez a nyilatkozó hozzájárul, valamint a hozzájárulás önkéntes és a megfelelő tájékoztatás birtokában történő kifejezését.”*

A Grt. 6. § (3) bekezdése értelmében *„az (1) bekezdés szerinti hozzájáruló nyilatkozat bármikor korlátozás és indokolás nélkül, ingyenesen visszavonható. Ebben az esetben a nyilatkozó nevét és minden egyéb személyes adatát az (5) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból haladéktalanul törölni kell, és részére reklám az (1) bekezdésben meghatározott módon a továbbiakban nem közölhető”.*

A Grt. 6. § (7) bekezdése szerint *„az (1), illetve a (4) bekezdésben meghatározott módon közölt reklámhoz kapcsolódóan egyértelműen és szembeűnően tájékoztatni kell a címzettet arról a címről és egyéb elérhetőségről, ahol az ilyen reklámok részére történő közléséhez való hozzájáruló nyilatkozatának visszavonása, illetve a reklám küldésének megtiltása iránti igényét bejelentheti...”.*

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) 14. § (1)

bekezdése úgy rendelkezik, hogy „e törvény alkalmazásában elektronikus hirdetés bármely információs társadalommal összefüggő szolgáltatás vagy – a beszédcélú telefonhívás kivételével – elektronikus hírközlés útján közölt:

- a) a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 3. §-ának d) pontja szerinti reklám, vagy
- b) társadalmi cél megvalósításához kapcsolódó, reklámnak nem minősülő tájékoztatás.”

Az Ekertv. 14. § (2) bekezdése kimondja, hogy „elektronikus hirdetésnek minősül az olyan közlés is, amelynek célja kizárólag a Grt. 6. §-ának (1) bekezdésben előírt hozzájárulás kérése.”

Az Ekertv. 14. § (5) bekezdése értelmében „a Grt. 6. §-ában foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott elektronikus hirdetésre és a (2) bekezdés szerinti közlésekre.”

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12. §-a szerint „kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, kivéve, ha házasságot kötött”. A 12/B. § (1) bekezdése értelmében „cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be”, a 12/C. § (1) bekezdése alapján „a cselekvőképtelen kiskorú jognyilatkozata semmis; nevében a törvényes képviselője jár el”.

A Ptk. 12/A. § (1) bekezdése értelmében „korlátozottan cselekvőképes az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét már betöltötte és nem cselekvőképtelen”.

A fenti jogszabályhely (2) bekezdése alapján „a korlátozottan cselekvőképes kiskorú nyilatkozatának érvényességéhez - ha jogszabály kivételt nem tesz - törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása szükséges. Ha a korlátozottan cselekvőképes kiskorú cselekvőképessé válik, maga dönt a függő jognyilatkozatainak érvényességéről”. Azonban a (3) bekezdés b) pontja szerint „a korlátozottan cselekvőképes kiskorú a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül is megkötheti a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződéseket”.

III. Megállapítások:

1. A jognyilatkozatok érvényességének, így a kiskorúak adatainak kezeléséhez adott hozzájárulás érvényességének szabályozását a Ptk. tartalmazza. A Ptk. 12/C. § (1) bekezdése értelmében a 14 éven aluli kiskorú jognyilatkozata semmis, nevében a törvényes képviselője járhat el. A Ptk. 12/A. § (2) bekezdése szerint „a korlátozottan cselekvőképes kiskorú nyilatkozatának érvényességéhez - ha jogszabály kivételt nem tesz - törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása szükséges.” Az említett jogszabályi kivételt az Infotv. 6. § (3) bekezdése tartalmazza, mely kimondja, hogy a 16. életévét betöltött kiskorú hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez nem szükséges törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása. A jogalkotó ezzel a rendelkezésével tehát kiemelte a 16 és 18 év közötti kiskorúakat a főszabály rendelkezése alól, melyből az argumentum a contrario elv alkalmazásával történő értelmezésből a jogalkotónak az a szándéka is kiolvasható, hogy a 14 és 16 év közötti kiskorúak esetében továbbra is szükséges a személyes adatok kezeléséhez adott hozzájárulás érvényességéhez a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása, amivel egybecseng a Ptk. korlátozottan cselekvőképes kiskorúakra vonatkozó főszabálya. Ez alól további kivétel lehet a Ptk. 12/A. § (3) bekezdés b) pontja szerinti, a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződések megkötése, melybe a társkereső oldalakon történő regisztráció már nem tartozhat bele egy ennyi idős kiskorú esetében.

A Hatóság álláspontja szerint a gyermekek és kiskorúak mindenekfelett álló érdekét kell figyelembe venni online tevékenységük és az interneten közzétett személyes adataik tekintetében, így különösen az ismeretségi hálózatok vonatkozásában. Ezen közösségi hálózatépítő oldalak közül

pedig különösen a társkereső oldalak hordoznak magukban igazi kockázatokat, hiszen szemben a közösségi oldalakkal, melyeknek a barátokkal való kapcsolattartás a funkciója, a társkereső oldalak célja ismeretlenekkel való kapcsolatfelvétel lehetővé tétele (legalábbis a felhasználók szempontjából nézve).

A fenti szabályozás betartására kell törekedni akkor is, ha az nem mindig tűnik életszerűnek, vagy ha a jóváhagyás valódisága nehezen ellenőrizhető. Ellenkező esetben a honlap működtetője abban működik közre, hogy gyermekek párkapcsolat/szexuális kapcsolat céljából elérhetőek legyenek, mely elvezethet ahhoz is, hogy bűncselekmény áldozataivá váljanak. Az Infotv. 4. § (1) bekezdésének értelmében pedig az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Az EU szervei is hangsúlyozzák ezen kérdés fontosságát (a 95/46/EK irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 5/2009. számú véleménye az ismeretségi hálózatokról, az Európai Parlament és a Tanács 2006/952/EK számú ajánlása, valamint a Bizottság COM(2011) 556. számú, Gyermekek védelme a digitális világban című jelentése), kiemelve, hogy ezen a területen igen eltérő szintű védelmet sikerült megvalósítani a tagállamoknak. A káros tartalmaknak csak egy kisebb része származik közvetlenül hazánkból, jóval jelentősebb arányban ered más uniós tagállamokból és még inkább az Európai Unió kívülről, így egységes védelem ezekkel szemben nagyon nehezen megvalósítható. Addig viszont, amíg ilyesfajta harmonizált védelem meg nem valósul, a Hatóság álláspontja szerint a hazai viszonyok között elérhető maximális védelemre kell törekedni a gyermekek és kiskorúak személyes adatainak interneten történő közzétételével és az online tevékenységeik során elérhető tartalmak megfelelő szűrése érdekében.

Ezen védelem módzatai lehetnek pl. egy a honlapról letölthető, PDF formátumú szülői hozzájáruló nyomtatvány kitöltése és faxon vagy postán történő visszaküldése, vagy egy ingyenesen hívható szám létesítése a szülők részére a megfelelő tájékoztatás és hozzájárulás megadása érdekében. Más kérdés, hogy ilyen esetben felelősen jár-e el az a szülő, aki beleegyezik 16 éven aluli gyermeke társkeresés célú regisztrációjába.

A Hatóság regisztrációja során létrehozott e-mail címére megkapta a Kötelezett által jelzett értesítést, mely tartalmazta – a fenti példához hasonlóan – a szükséges törvényes képviselő jóváhagyás beszerzése érdekében szerkesztett „Szülői hozzájárulási nyilatkozat” elnevezésű word dokumentumot. A nyilatkozatot lehetőség szerint mindkét szülő adataival kitöltve, a szülők és két tanú aláírásával ellátva 8 munkanapon belül kellett visszajuttatni a Kötelezett részére szkennelve a kötelezett e-mail címére, faxon, illetve postai úton. Ezt követően megérkezett az adatlap törléséről értesítő levél is, tekintettel arra, hogy az előírt módon nem érkezett meg a törvényes képviselő nyilatkozata. A Hatóság ezt követően megbizonyosodott arról is, hogy már nem lehetséges a regisztráció a Kötelezett által üzemeltett, fent nevezett társkereső oldalakon 16 éven aluli személyként.

Tekintettel azonban arra, hogy nem adta megfelelő jogszabályi indokát a Kötelezett annak, hogy miért regisztrálhattak társkeresésre irányuló szolgáltatásra 16. életévüket be nem töltött kiskorúak törvényes képviselőik beleegyezése, vagy utólagos hozzájárulása nélkül, továbbá felhívás ellenére azt sem igazolta, hogy ezen hozzájárulásokat korábban beszerezte volna, így a Kötelezett által folytatott gyakorlat megfelelő jogalap hiányában az Infotv. 6. § (3) bekezdésébe ütközik, jogellenes adatkezelést valósít meg.

A fenti gyakorlat az Infotv. 4. § (1) bekezdése által előírt tisztességes adatkezelés követelményét is sérti, hiszen ennek a jogi-morális kategóriának nem felel meg az az adatkezelés, melynek során 16 éven aluli kiskorúak személyes adatait kezelik és teszik hozzáférhetővé társkeresés céljára.

A Kötelezett adatkezelése tehát sértette tisztességes adatkezelés elvét, valamint nem tett eleget az Infotv. 6. § (3) bekezdésében rögzített feltételeknek, így jogszabálysértő.

2. A Kötelezett tulajdonában álló honlapok szabályzataiban az elektronikus hirdetésküldés, mint cél illetve magának a hírlevélnek a definíciója az alábbiak szerint került rögzítésre:

ÁSZF 14.3. pontja: *„Az adatkezelés célja látogatottsági statisztikák készítése, jogosultságaid azonosítása, bizonyos esetekben hírlevelek és értesítők, továbbá kérdőívek kézbesítése, valamint hogy a többi felhasználó minél többet tudjon meg Rólad – azaz a szolgáltatás minél magasabb színvonalú és hatékony működésének biztosítása”.*

ÁSZF 14.4. pontja: *„Időről időre az [adott oldal neve] az oldal kiegészítéseire és változásaira, valamint különleges ajánlatainkra vonatkozóan hírleveleket küld Neked.”*

Adatvédelmi szabályzat IV. pont: *„Adatkezelő a regisztráció során megadott személyes adatokat a saját és partnerei termékeivel kapcsolatos értékesítési ajánlat nyújtására is felhasználhatja. Felhasználó az oldalon történő regisztrációval, a személyes adatok megadásával és az erre vonatkozó hivatkozás kifejezett elfogadásával hozzájárul ahhoz, hogy az Adatkezelő a megadott elérhetőségeken kapcsolatba lépjen vele. A megkeresés történhet elektronikusan, telefonon, vagy postai úton.*

Adatkezelő a honlap kiegészítéseire és változásaira, az Általános Szerződési Feltételekre, valamint különleges ajánlatainkra vonatkozóan hírleveleket küldhet a felhasználóknak.”

Az első regisztrációs oldalon a következő „checkbox”-ok kerültek elhelyezésre az eljárás megindításakor:

„Elfogadom, hogy [adott oldal neve] szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal kapcsolatban megkeressen.”

„Eolvastam és elfogadom a Regisztrációs szabályzatot és az Általános Szerződési Feltételeket (ÁSZF)”.

A regisztrációs folyamat második lépcsőjében, a kezdeti adatok megadása és a szabályzatok elfogadása után több hírlevélre nyílt feliratkozási lehetőség, a „checkbox”-ok alaphelyzetben ki voltak pipálva.

A Kötelezett állítása szerint mindig is tiszteletben tartották a felhasználók hozzájárulását a különböző marketing, promóciós és hírlevelek tekintetében, így a becsatolt képernyőmentésekben jelölt módon a felhasználó regisztrációkor kifejezett, önálló döntésén múlt, elfogadja-e, hogy a Kötelezett „szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal kapcsolatban” megkeresse, illetve egyenként dönthetett arról, hogy feliratkozik-e a www.brands.hu a www.citybrands.hu, Eszter és a, stb. hírlevelére.

Azonban a Hatóság által végzett regisztrációk során szerzett tapasztalatok alapján annak ellenére, hogy a regisztrációkor sem a „szolgáltatásokkal és nyereményjátékokkal kapcsolatban” történő megkeresésről szóló „checkbox”-ot, sem a regisztráció következő lépésekor megjelenő, egyenként bejelölhető „checkbox”-okat nem jelölte be a Hatóság képviselője, feliratkozás nélkül, kéretlenül és rendszeresen érkeznek, érkeztek a megadott e-mail címekre hírlevelek (Habostorta hírlevél Eszter hírlevele,, brands.hu). Ennek oka minden bizonnyal a Kötelezett által előadottak ellenére az Adatvédelmi szabályzat idézett pontja, mely lényegében a regisztrációval történő

hozzájárulás megadást jelenti a reklámüzeneteket tartalmazó levelek, elektronikus hirdetések küldéséhez. Az említett hírlevelekről egyébiránt a hírlevél alján található link segítségével sikerült leiratkoznia a Hatóság képviselőjének, azonban arra nem adott magyarázatot az eljárás során a Kötelezett, hogy miután törölte a Nagy Daniellához tartozó, 14 éves életkorral létrehozott profilt a társkereső adatbázisból, miért nem törölte a hozzá tartozó n.daniella@citromail.hu e-mail címet a feliratkozás nélkül, automatikusan küldött – a Kötelezett által szerkesztett, reklámokat tartalmazó – Habostorta hírlevél-adatbázisból.

A vizsgált társkereső oldalakra történt regisztráció sikerességéről küldött értesítővel egy időben olyan levél is érkezett a regisztrációk során használt postafiókokba (két eltérő regisztrációs időpontban: 2013. május hó 30. és 2013. augusztus hó 05. napjain), melyben arról értesít a „brands.hu csapata”, hogy sikeres a regisztráció a www.brands.hu weboldalra, mely szintén a Kötelezett üzemeltetésében álló, internetes közösségi webáruház. Arra a 2013. szeptember hó 17. napján tartott ellenőrzésen feltett kérdésre, hogy hogyan jöhetett létre automatikus regisztráció a Kötelezett által üzemeltetett másik weboldalon a társkereső oldalra történő regisztrációval automatikusan, egy időben, azt a tájékoztatást adták a Kötelezett jelen lévő képviselői, hogy minden bizonnyal hiba történt a rendszerben, ez okozhatta a jelzett problémát. Ennek demonstrálására az ellenőrzés alatt regisztrációt végeztek a www.randivonal.hu oldalon, melynek során a jelzett automatikus regisztrációs probléma nem merült fel. Az ellenőrzésen előadottaknak ellentmondva a Hatóság NAIH-798-37/2013/H. ügyiratszámú végzésében feltett ugyanezen kérdésre adott válaszában a Kötelezett már egy 2013. április 18-tól bevezetett új gyakorlatra, az ÁSZF 2.3. pontjára hivatkozva azt a tájékoztatást adta, hogy a jelzett dátumot követően létrehozott regisztrációval a Kötelezett által működtetett valamennyi szolgáltatáshoz, illetve honlaphoz tartozó adatbázisba is regisztrálásra kerültek az érintettek, azonban állításuk szerint ezen gyakorlatot már nem alkalmazzák, ugyanis jelenleg már csak a társkereső partneroldalak adatbázisába történik automatikus felvétel, amely nyilatkozataik szerint lényegében a kezdetektől fennálló gyakorlatot jelenti.

A Kötelezett által üzemeltetett oldalakon tehát egy szinte átláthatatlan hírlevélküldési metódus működik, hiszen bizonyos hírlevelek az Adatvédelmi szabályzat által deklaráltan a regisztrációval automatikusan, egyes hírlevelek az első regisztrációs oldal első „checkbox”-ának kipipálásával, míg más hírlevelek látszólag külön hozzájárulással, külön „checkbox” bejelölésével kerülnek kiküldésre.

A második esettel kapcsolatban a Kötelezett elmondta, hogy ezt nem tekinti a direkt marketing típusú levelekhez való hozzájárulás megadásának módjaként, azok „a szolgáltatás nyújtásához kapcsolódnak, az abban való részvételt ösztönzik, hirdetik”, az így szerzett hozzájárulások alapján egyszeri üzenetek kerültek csupán kiküldésre, rendszeres levélküldést azonban nem eredményezett, tehát ezen „checkbox” feltüntetése a regisztrációs oldalon nem tekinthető az elektronikus hírlevélküldéshez adandó hozzájárulás kérésnek. A Hatóság képviselőjének tapasztalatai szerint pedig a fenti harmadik esetben, tehát a második regisztrációs oldalon található "checkbox"-ok pipáinak eltávolítása ellenére is érkeztek kéretlen hírlevél üzenetek (pl.: szegednorbi@citromail.hu e-mail címre Eszter hírlevele és brands.hu hírlevél) a profilhoz tartozó postafiókba.

Fentiekből az következik, hogy egyes esetekben az oldalakon történő regisztrációval automatikusan járultak hozzá a felhasználók ahhoz, hogy a Kötelezett automatikusan regisztrálja őket más weboldalakra, illetve különböző adatbázisokban kezelje személyes adatait, valamint részükre olyan hírleveleket küldjenek, melyek kiküldéséhez nem járultak hozzá. A Hatóság álláspontja szerint ez a gyakorlat a következők miatt nem felel meg az Infotv., a Grt. és az Ekertv. korábban hivatkozott követelményeinek:

A vizsgált adatkezelés esetében az adatkezelés jogalapja az érintett hozzájárulása. A honlapokra történő regisztráció során két külön adatkezelés, adatkezelési cél határolható el, amelyek esetében a Hatóság álláspontja szerint külön-külön kell biztosítani a hozzájárulás lehetőségét. Egyrészt a regisztrációhoz, mint adatkezelési célhoz kapcsolódóan kezelheti a szolgáltató – többek között – az érintett elektronikus levelezési címét is az Ekertv. és az Infotv. rendelkezései szerint, ebben az esetben az e-mail cím kezelésének célja kizárólag a szolgáltatás igénybevételével összefüggő célokat öleli fel, így különösen az érintettel való kapcsolattartást vagy a szolgáltatáshoz kapcsolódó rendszerüzenetek küldését. Ettől eltérő célú adatkezelés a szolgáltató részéről az elektronikus hirdetésküldés, ennek keretében az Ekertv. 14-14/C. §-a, a Grt. 6 §-a, illetve az Infotv. adatkezelésre vonatkozó rendelkezései által megszabott kereteken belül az érintett elektronikus levelezési címét elektronikus hirdetés küldése céljából is fel lehet használni.

A hozzájárulás definícióját a fentiekben idézett módon az Infotv. és a Grt. is rögzíti, némileg eltérő szóhasználattal. Az Infotv. 3. § 7. pontja és a Grt. 6. § (1) – (2) bekezdése szerinti meghatározások alapján tehát a *hozzájárulás akkor tekinthető megadottnak, ha az önkéntes elhatározáson, valamint megfelelő tájékoztatáson alapul, határozott/kifejezett, félreérthetetlen/egyértelmű, továbbá azt az érintett előzetesen adta meg.*

A hozzájárulás érvényességének egyik legfontosabb összetevője az érintett akaratának önkéntessége, amely akkor valósul meg, ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére. A Kötelezett Adatvédelmi szabályzatból kiolvasható gyakorlata szerint amennyiben a felhasználók regisztrálnak az oldalon, egyúttal hozzájárulnak az elektronikus hirdetésküldéshez is. A Kötelezett ezzel egyidejűleg biztosítja a hírlevélről való utólagos leiratkozás lehetőségét. A Hatóság álláspontja szerint jelen esetben ez az önkéntesség nem valósul meg, hiszen akkor is kap elektronikus hirdetést tartalmazó hírlevelet, amikor a „checkbox”-okat nem jelöli be.

A *határozott/kifejezett* hozzájárulás akkor tekinthető teljesnek, ha a különböző célokhoz való hozzájárulást külön-külön teszi lehetővé a szolgáltató, tehát meghatározott, konkrét adatkezelési célhoz adja hozzájárulását az érintett. Az *egyértelműség/félreérthetlenség* követelményének való megfelelés kérdése kapcsán a Hatóság kiemeli az 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 2004. február 27-én elfogadott 5/2004. és a 2011. július 13-án elfogadott 15/2011. számú véleményeiben az e-mailben küldött direkt marketing anyagokkal kapcsolatban megfogalmazott azon álláspontját, miszerint: *„az ilyen mailek fogadására vonatkozó hallgatólagos hozzájárulás nem összeegyeztethető a 95/46/EK irányelv hozzájárulásra vonatkozó fogalom-meghatározásával”*. Az elektronikus hirdetőknél, így a Kötelezetteknek is olyan megoldást kell a hozzájárulás beszerzése tekintetében alkalmazniuk, amelynek nyomán egyértelmű hozzájárulást adhatnak az érintettek, mégpedig külön a regisztrációhoz, és külön az elektronikus hirdetésküldéshez, mint adatkezelési célhoz. Ilyennek tekinthető például a „checkbox” alkalmazása, amelynek nyomán a regisztráció során az érintettek egy-egy aktív, tevőleges magatartással külön-külön járulhatnak hozzá az oldalon történő regisztrációhoz kapcsolódó adatkezeléshez, valamint ahhoz, hogy számukra a hirdető elektronikus hirdetésküldést küldjön (opt-in rendszer).

Ahogy az érvényes hozzájárulás előző két eleme, úgy a *megfelelő tájékoztatás* sem teljesült (mely tájékoztatásnak az Infotv. 20. §-a szerinti pontokra kell kiterjednie), ugyanis az eljárás megindításakor hatályban lévő ÁSZF-ekben nem került egyértelműen feltüntetésre a 14.3. pontban az adatkezelés célok között a direkt marketing célú felhasználás, mely ebben a formában nem nevezhető transzparens eljárásnak és a jogszabályi követelmények maradéktalan betartásának.

Ugyan alkalmazza, illetve alkalmazta a Kötelezett a „checkbox” rendszert, azonban azt nem a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően tette, ugyanis egyrészt a második regisztrációs oldalon található négyzetekben már eleve benne volt a „pipa”, a hozzájárulást tehát nem egy aktív,

tevélegesen magatartással adta meg a felhasználó, másrészt bizonyos esetekben magával a regisztrációval automatikusan is küldött hírleveleket – adott esetben a felhasználó törlése után is küldve saját, reklámokat tartalmazó hírlevelét –, míg más esetekben a felhasználó kinyilatkoztatott döntését is figyelmen kívül hagyva („checkbox”-okból pipa kivétele ellenére) küldte az elektronikus hirdetéseket.

Fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a Kötelezett tulajdonában lévő oldalakon elérhető szabályzatok szövege és az alkalmazott gyakorlat esetében az adatkezelés jogszerűségéhez hiányzik az érintett által megadott hozzájárulás több törvényi követelménye, így a megfelelő tájékoztatás, a kifejezettség/határozottság, valamint az egyértelműség/félreérthetlenség is. A Kötelezett továbbá azzal, hogy a regisztráció során létrehozott n.daniella felhasználónevű profil törlését követően is elektronikus hirdetéseket küldött a profilhoz tartozó e-mail címre, azaz nem törölte megfelelően az általa jogellenesen kezelt adatokat, megsértette az Infotv. 17. § (2) bekezdés a) és d) pontját, valamint az Infotv. 3. § 13. pontját.

A Kötelezett utolsó nyilatkozatában azon döntéséről számolt be, miszerint a hírlevél feliratkozásokat valamennyi oldalukon leállították, eltávolítva mind az első, mind a második regisztrációs oldalról is a hozzájárulás megadására szolgáló „checkbox”-okat. Ennek megfelelően azonban nem pontosították az ÁSZF-ek 14.3 pontját tekintetben, hogy mit értenek hírlevél kifejezés alatt, valamint nem távolították el a 14.4. pontból a szerződéses partnerek ajánlatait tartalmazó hírlevelekre való utalást. Ahogyan az aktualizált Adatvédelmi szabályzatuk IV. 3. pontjának „Adattovábbítás, adatkezelések összekapcsolása” alpontját sem módosították az új gyakorlatuk szerint.

A Hatóság fentiekben kifejtett álláspontja szerint nincs akadálya a felhasználók részére küldött elektronikus hirdetések küldésének, csupán az előbbieken rögzített szabályok mentén, következetesen szükséges annak gyakorlatát kialakítani, figyelemmel az érintettek regisztrációkor kifejezett akaratára, illetve törlési kérésére.

3. A Kötelezett 2013. október hó 9. napján kelt nyilatkozatában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az általuk üzemeltetett társkereső oldalakon elérhető ÁSZF-ek – az adatvédelmi hatósági eljárás megindítása után beiktatott – 2.3. pontja értelmében a felhasználók tudomásul veszik, hogy a 2013. április hó 18. napját követően megtett regisztrációjukkal a Kötelezett által működtetett valamennyi szolgáltatáshoz, illetve honlaphoz tartozó adatbázisba is regisztrálásra kerülnek. Így kerülhetett sor a fentiekben jelzett regisztrációk során a www.randivonal.hu és a www.nolrandi.hu társkereső oldalakra történő regisztrációk, a www.brands.hu oldalra történő automatikus regisztráció létrehozására. Az adatkezeléshez adandó hozzájárulás előzőekben kifejtett elvei alapján könnyen belátható, hogy ebben az esetben sem beszélhetünk megfelelő hozzájárulásról, hiszen sem az érintett akaratának *önkéntessége*, sem a *határozott/kifejezett hozzájárulás kritériumai*, sem a *megfelelő tájékoztatás* követelménye nem valósult meg. A regisztráló felhasználó ugyanis a társkeresés céljából regisztrál az oldalra, ennek érdekében adja hozzájárulását a személyes adatai kezeléséhez, nem pedig abból az eddigiektől (szolgáltatás igénybevételével összefüggő célok, elektronikus hirdetésküldés) különálló célból, hogy egy webáruház, vagy akár adott esetben 10 egyéb más oldal felhasználóinak adatbázisában tartsák nyilván a személyes adatait előre meg nem határozott okból (még ha azok az oldalak ugyanannak az adatkezelőnek az üzemeltetésében állnak is). Az ÁSZF 2.3. pontjának szűkszavú kinyilatkoztatásában tehát nem jelölték meg pontosan, hogy mely oldalokról, szolgáltatásokról van szó, így az nem fogadható el kielégítő tájékoztatásként, mint ahogy az sem megfelelő hozzájárulás-kérés a 2. pontban leírtak szerint, hogy egy efféle adatkezelési célhoz a regisztrációval automatikusan adja meg hozzájárulását az érintett. Megállapítható tehát, hogy a Kötelezett ezirányú adatkezelésének jogszerűségéhez hiányzik az érintett által megadott hozzájárulás több törvényi követelménye, így a megfelelő tájékoztatás, a kifejezettség/határozottság, valamint az egyértelműség/félreérthetlenség is. Kiemelendő még ezen jogsértés kapcsán, hogy ugyan a Kötelezett tájékoztatása szerint csupán regisztrációkat

hoztak létre, de hírlevél-feliratkozás nem történt ezekben az esetekben, a regisztráció során használt e-mail postafiókokba az automatikus párhuzamos feliratkozást követően rendszeresen, kéretlenül érkeztek a www.brands.hu oldal hírlevelei.

4. A Hatóság áttekintve a Kötelezett és a Partnerek között létrejött együttműködési megállapodásokat, a vizsgált társkereső oldalakon elérhető ÁSZF-eket, valamint az ügyfelek fent idézett nyilatkozatait, az adatkezelő személye tekintetében a következőket állapította meg:

Az Infotv. 3. § 9. pontja az adatkezelő definíciójában egyrészt felsorolja azokat a jogosítványokat, döntési kompetenciákat, melyek az adatkezelőt adatkezelővé teszik *(adatkezelés célját meghatározza, adatkezelésre vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa választott adatfeldolgozóval végrehajtatja)*, másrészt rögzíti a többes adatkezelés lehetőségét *(önállóan vagy másokkal együtt)*. Az Infotv. 3. § 9. pontja alapján az adatkezelő legfőbb ismérve tehát az, hogy érdemi döntéshozatali jogkörrel rendelkezik. A definíció megfogalmazása azonban nem teszi szükségessé, hogy valamennyi érdemi döntést egyetlen adatkezelő hozzon meg, az Infotv. elismeri azt a létező gyakorlatot, hogy egy adatkezelésben több adatkezelő is részt vegyen. Ennek megfelelően lehetséges az, hogy például két adatkezelő esetén az egyes érdemi döntési jogkörök meg vannak osztva az adatkezelők között, míg más érdemi döntéshozatali jogkört közösen gyakorolnak.

A Hatóság álláspontja szerint a társkereső oldalakra való regisztráció során kezelt személyes adatok kezelésében kettős adatkezelés valósul meg a Kötelezett és az egyes Partnerek között. Mégpedig azért, mert az adatkezelés alapvető célját, a társkereső szolgáltatás nyújtását, a Kötelezett és a Partnerek, maguknak a társkereső oldalaknak a létrehozásával közösen határozták meg. Az adatkezelés célját meghatározó fél szerepét hasonlóképpen ítéli meg az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelvének (Adatvédelmi irányelv) 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport (a 29-es munkacsoport) 1/2010. számú, az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról szóló véleményének III.1.b) pontja is, amikor rögzíti a következőt: *„a feldolgozás¹ céljának meghatározása minden esetben adatkezelői minőségre utal”*.

A vizsgált jogviszonyban minden más adatkezelési döntési jogkört az adatkezelési gyakorlat áttekintése után megállapíthatóan a Kötelezett gyakorol (pl. milyen adatokat kezel, mennyi ideig, kik férhetnek hozzá, stb.). A Partnerek adatkezelésben betöltött szerepe a jelenlegi gyakorlat szerint az adatkezelés céljának meghatározásán egy esetben lép túl, mégpedig akkor, amikor a Kötelezettel megkötött együttműködési megállapodás megszűnik és az adott oldalt a Partner üzemelteti tovább, és egyedüli adatkezelővé válik. Ez a „szereposztás” köszön vissza a Kötelezett nyilatkozataiból, az együttműködési megállapodások 2., a szerződés tárgyát meghatározó és 8., az adatbázis hasznosításáról szóló pontjából és még ha meglehetősen következetlenül is, de magukból az ÁSZF-ekből is.

Ennek tükrében vizsgálva az ÁSZF-eket megállapítható, hogy a felhasználók jelenleg nem kapnak megfelelő tájékoztatást az adatkezelő személyéről, hiszen az adatvédelmi hatósági eljárás megindításakor, illetve a jelenleg hatályos szabályzatok egyaránt csak a www.rtlrandi.hu, a www.titkosrandi.hu és a www.randizol.hu oldalakon elérhető ÁSZF-ekben jelölik meg adatkezelőként az adott Partner, a többi társoldalon elérhető szabályzat a Kötelezett állításával ellentétben nem tartalmaz ilyen tájékoztatást. Természetesen fontos kiemelni a szabályzatokban azt is, hogy milyen szerepet tölt be a Kötelezett és milyen a Partner az adatkezelés folyamatában, tehát hangsúlyozni kell a feladatmegosztást, külön kitérve arra az esetre, amit az ÁSZF-ek jelenlegi

¹ Az uniós terminológia a feldolgozás kifejezést használja, helyes fordítása: adatkezelés.

14.5-ös pontja meglehetősen homályosan mond csak ki, nevezetesen, hogy milyen esetben kerül sor a személyes adatok Partner részére való átadására.

Megállapítható tehát, hogy az ÁSZF-ek jelenleg is hatályos szövegében a Kötelezett nem tesz eleget az Infotv. 20. § (2) bekezdésének.

5. A Kötelezett az eljárás megindításának időpontjában hatályos valamennyi szabályzatában tévesen tájékoztatta a felhasználókat az adatkezeléssel kapcsolatos jogaikról rendelkező jogszabályról (Avtv.), továbbá jogorvoslati lehetőségeikről (adatvédelmi biztos). Ugyan az ÁSZF-ekben és az Adatvédelmi szabályzatában elvégezte a jogszabályváltozásnak megfelelő korrekciót, azonban a regisztrációs oldalon elérhető és elfogadását „checkbox” kipipálásával kötelezővé tett Regisztrációs szabályzat még jelenleg is az Avtv-re hivatkozik és az adatvédelmi biztoshoz való fordulás lehetőségét ajánlja fel.

6. Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. és 13. pontjának, a 4. § (1), 6. § (3), 17. § (2) bekezdésének a) és d) pontjainak, a 20. § (2) bekezdésének, továbbá a Grt. 6. § (1)-(3) bekezdéseinek, valamint az Ekertv. 14-14/C. §-ainak megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte és az Infotv. 61. § (1) bekezdés c) pontja szerint felszólította adatkezelési gyakorlatának jogszabályoknak megfelelő átalakítására.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során megküldött, módosított szabályzatok teljes megfelelőségét sem.

A Hatóság az adatkezelés során megállapított jogsértések miatti felelősség viselése szempontjából figyelemmel volt a többes adatkezelés során az adatkezelés folyamatában betöltött szerepekre, feladatokra, döntési jogkörökre, ezért a Partnerek vonatkozásában bírságot, illetve kötelezést nem állapított meg.

A bírság kiszabása során súlyosbító körülményként vette figyelembe a Hatóság – a Kötelezett által üzemeltetett honlapok ismertségét is tekintetbe véve – a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a nagyszámú kiskorú felhasználó érintettségét, a jogsértés súlyát, valamint a jogsértő állapot folyamatos fennállását. A bírság összegének megállapításánál enyhítő körülményként értékelte azonban azt, hogy a Kötelezett az adatvédelmi hatósági eljárás megindításának hatására rövid időn belül módosította gyakorlatát a 16 éven aluli kiskorúak vonatkozásában, lehetetlenné téve az ilyen életkorral történő regisztrációt, valamint törölve a 16 éven aluli felhasználókat. Módosította továbbá több helyen is a vizsgált honlapokon elérhető ÁSZF-eket, valamint aktualizálta Adatvédelmi Szabályzatát is, azokat hozzáférhetővé tette a honlapon. Ezen túl az elektronikus hírlevélküldés gyakorlatának elvárt átalakításán túllépve megszüntette az első regisztrációs oldal első „checkbox”-át, valamint a második regisztrációs oldal hírlevél-feliratkozási lehetőségeit eltávolította, a hírlevél feliratkozásokat leállította.

IV. Eljárási szabályok:

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény

(továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, ha rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a kiskorú érintettek, valamint a hasonló társkereső oldalakon regisztrált nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

A Hatóság az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével az ügyintézési határidőt 43 nappal lépte túl, melynek oka a jelen ügygel egy időben, azonos tárgyban indult, más társkereső oldalak adatkezelését vizsgáló eljárásokkal feltárt tényállások egységes mérlegelése és elbírálása, valamint a pontos tényállás felderítésének nehézségei voltak.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2013. november „ „-

dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár